

Kjak

Sakaris Stórá
Filmslistamaður, Skopun

Til Gerhard Lognberg, borgarstjóra og javnaðartingmann

Nú borgarstjórin og javnaðartingmaðurin, Gerhard Lognberg, á øðrum ári á rað valdi at úttala seg heldur keðiliga um »skapandi fjøldina« og harvið eisini undirritaða, kenni eg meg noyddan at fáa nøkur ting upp á pláss.

Helst blandar Gerhard sømdargávur, virðislønir og starvslønir. Tað vóru starvsløgnirnar til listafólk, ið blivu kunngjörðar fyrst í vikuni, og sømdargávur og mentanarvirðislønir landsins fingur undirritaði og tveir av okkara fremstu listamonnum fyrr í ár.

Fyri tað fyrsta, so kennist tað løgið at blíva lagdur undir at vera orsökkin til, at fólk kring landið pínast og gráta, tí eg havi fingið heilar fyra mánaðarlønir frá landinum. Eg søkti um pengarnar fyri at fáa møguleikan at skapa tað, sum eg meti meg duga best, nakað listarlíga gevandi, ið vónandi gagnar samfelagnum. Og ikki fyri at skapa neyð og elendigheit. Trúgv mær, eg meinti bara gott við tí.

Fyri tað næsta, so kennist tað løgið at vera lagdur undir at fáa pengar fyri at sita heima og gera einki. Tað er nú ikki soleiðis, starvslønarskipanin er meint at virka. Eg kann sjálvandi ikki tala fyri alla ta skapandi fjøldina, men fyri mitt viðkomandi, so haldi eg ikki, at eg havi sitið og fingið pengar fyri einki.

Starvslønirnar, ið eg fekk

í fjør og fyrraárið, hava givið mær figgjjarlig kor til at arbeiða við leikritum, skapa smærri verk, gera undirvísingartilfar til føroyska skúlaverkið og enntá fara uttanlands at vinna Skopun onkra altjóða virðisløn. Vónin er eisini at fáa eina minni filmsverkætlan í gongd á Sandoynni í summar. Men tann hugurin hevur líkasum fingið ein lítlan smekk, nú øll list bráðliga skal eitast at vera av tí ónda.

Mentanarvirðisløn landsins, heiðursgávu til ungt listafólk, var ikki nakað, eg bað um, men ein upphædd, sum eg bleiv kosin til at fáa. Tað eri eg hjartaliga glaður fyri og vil nýta høvið enn einaferð at takka Menta-málaráðnum fyri.

Tað er margháttligt at kenna seg noyddan at fara út í miðlarnar at reinsa tað av sær, at man hevur sitið og fingið pengar fyri at einki gera. Men tá tað verður sagt av sjálvum tingsins røðarapalli, má svarast aftur. Ikki var tað meint at starvsløgnin skuldi fólást sum silvurpengarnir hjá Judasi. Og fyri at siga tað heilt erligt, so kennist tað heldur ikki soleiðis.

Eg eri ómetaliga glaður fyri virðislønina og tær fyra mánaðarlønirnar, ið vóru mær untar. Eg fegnist yvir tað, ið eg havi skapt fyri starvslønina og virðislønina, og vónandi kunna onnur eisini fegnast um hetta sama.

Tað skal sigast, at avrikini eru verk, ið ikki høvdu verið møgulig at arbeitt við, við síðuna av einum føstum starvi. Arbeiðsnáðir skulu til, og eg havi ikki figgjjarliga bakgrund til at halda ólønna feriu, at skapa hesi verkini.

Hví Gerhard Lognberg hevur slíkan ampa av akkurát stuðlinum til listafólk, skilji eg ikki heilt. Tað eru so nógvar stuðulskipanir í Føroyum, og játtanin til Mentanargrunn Landsins, er lutfalsliga lítil. Hóast breyðið og ferðaseðilin um fjørðin kostar tað sama hjá okkum øllum

Gerhard átti heldur at hugsað um alt tað góða, ið listin ger fyri samfelagið, bæði fyri tjóðina, men sannlíga eisini á einum lokalum støði.

Sjálvur eri eg útbúgvinn innan filmshandverkið í Kabelvág, sum er ein lítill bygd í Noregi, ikki nógv størri enn Skopun. Men at Kabelvág hevur tikið listina til sín, hevur gjørt lítlu útróðrarbygdina til eitt tað fagra mentanarumhvørvið í Noreg. Byggin hevur bæði listaskúla og filmskúla, samstundis sum hon dregur nógv fólk til sín.

Tað er eingin loyna, at eitt ríkt mentanarlív er gott fyri umhvørvið á staðnum. Tað gevur ungdominum gott í beinið og ríkar gerandisdagin hjá íbúgvunum.

Nei, listin er ikki av tí ónda. Men Gerhard skal hava

loyvi at hava sína meining um tey, ið skapa hana. Men tað kennist sera sárandi og niðrandi, bæði fyri meg og mína familju, at fáa so keðilig orð um ein sjálván, borin fram fyri allari tjóðini av tingsins røðarapalli.

Eg fari hvørki at biðja Gerhard, ella Javnaðarflokkin koma við eini umbering. Eg skal heldur ikki biðja hann grundgeva fyri, hví júst mítt verk og yrki skal niðurgerast og kallast at »..søpla almennan pening burtur!« og »misbrúk av almennum pengum«. Men tað hevði verið upp á sítt pláss, um Gerhard brúkti ein minni háðandi, og meir virðiligan tóna um sínar borgarar. Serliga tá hann talar frá landsins hægstu tign.

At arbeiða við list er ikki eitt figgjjarliga gevandi arbeiðið. At summi unna mær so illa tær krónurnar, ið eg fái, er harmiligt. Men tað er so tann luturin, ið eg nú einaferð havi valt, og hann vil eg halda fast við í viðgangi og mótgangi.

At enda, vil eg ynskja teimum, ið nú hava fingið starvsløn, hjartaliga tilukku. Tað er tykkum væl unt.

Við vón um at mítt arbeiðið gevur nakað til Føroyar og ikki minst til Sandoynna.

Sólborg Dulavík

Nei til lægri løn!

Soleiðis ljóðar boðskapurin frá Tingfólkunum.

Hetta fær mínar tankar og spurningar inn á tingfólkatalið og á samsýningar, og um gjógvin ikki er blivin alt ov stór millum fólk og politikaran?

Tey sum sita í landsins hægstu størvum eiga sjálvandi at fáa góða løn, tí tað eru stórar avbjóðingar og skyldur, ið fylgja við starvinum.

Tá hugsað verður um tingmannatalið – 33 fólk, so er tað nokk heimsmet lutfallsliga, í mun til fólkatalið. Haldi sjálv, at ein helvt, t.v.s.17 tingfólk hevði verið betri. Bæði landsbúskaparlíga og arbeiðslíga. Búskaparlíga, tí tað verður bíligari fyri landið og arbeiðslígari, tí eg rokni við at kjakið hevði verið lyft upp á eitt hægri støði og gjørt orðaskiftið greiðligari og meira virkið, og ikki sum nú, at alt verður tagað sundur av so nógvum tingfólki, at málið druknar í onkisigandi sjabbi, og har oftast verður farið eftir 'persónum heldur enn bólti'.

Tá ein hugsar um hvørjir førleikar krevjast at koma á ting, so kann sigast, at ídag er tinggáttin ein av lægstu 'arbeiðsgáttum', tí har krevjast veruliga eingi prógv um nakað.

Samanlíkna vit arbeiðsrættindi hjá vanligum fólk og tingfólki, so eru tingfólk nógv øðrvísi og betri fyri, tá hugsað verður um samsýningar. Løn, pensiónir, koyripengar, møtiskylða v.m. Øll hesi viðurskipti setir tingfólk sjálvt í verk, uttan samráðingar og verkfall.

Hesa seinastu tíðina hava vit hoyrt stóra almenna ónøgd um koyripengar og pensiónir. Á vanligum arbeiðsplássum

nýtir man lógarfest yvirlit yvir avstandir bygdanna millum og tilsvarandi samsýningar, á sama hátt er við pensiónum, - ógvuliga líkt frá arbeiðspláss til arbeiðspláss.

Spurningurin er, hví tingfólkið ger egnar skipanir til størri egnan fyrirum og eisini hvat signalvirði liggur í hesum kraddara- og sjálv-søkjarlyndi. Sjálv haldi eg tað minka øgiligt um trúvirðið sum fólksins valdi politikkar.

Eisini vil eg koma inn á henda nógv umrøddu flatskattin. Til tingkvinnuna Anniku Olsen – takk fyri at tú gert tær ómak at lýsa hvat ein pensionistur fær burturúr flatskattinum! -tað hevur verið lýst bæði á portali og í bløðunum, men tað hevði verið sera áhugavert eisini at sæð, hvat tú og restina av tingfólkinum fær burturúr flatskattinum. Øll fáa vit peningin úr landskassanum. So hevði eg fingið betri innlit í hvør bólkur fær mest burturúr nýggju flatskattaskipanini.

Eg spyrji til seinast, -er hetta demokrati, tá fjøldin er so ónøgd?

Er tað rímligt, at tingfólk 'spreingja alla vanliga samsýningar-karmar' tá um tey sjálvi ræður?

Og byggja vit á eitt kristiligt grundstøði?

Mær rennur í huga tað sum sagt var um havnamannin sum býtti út, "Eg ein stóran og tú ein lítlan og tú ein lítlan og eg ein stóran" ella orðatakið hjá Fleksness (norskur skemtari), "eitt er at siga halleluja, eitt annað er at gera tað."

Eingin skal verða í iva um, at eg ynski alt tað besta fyri okkara land fólk!

Vegna plásstrot er nógv kjaktilfar ikki komið í blaðið. Men tað kann lesast undir »Viðmerkingar« á heimasíðu okkara

www.sosialurin.fo